

## 25. LJUBAV I SEKSUALNOST U LJUDSKOM ISKUSTVU

218

*Napomena:* Elen Vajt je živjela i radila u vrijeme kad je vladala velika uzdržanost u javnim govorima ili pisanju o seksu ili seksualnom odnosu između muževa i žena.

Ona se udala za Jakova Vajta (James White) 30. avgusta 1846. godine, pošto se kroz molitvu uvjerila da je to ispravan korak. Treba zapaziti da je ona bila uspješna u svojoj službi, jer dvadeset mjeseci bila je primalac vizija od Gospoda. Kao rezultat te zajednice sa Jakovom Vajtom rodila je četiri sina, 1847, 1849, 1854 i 1860 godine.

U 1860-im – dekadi sa dvije osnovne vizije o zdravstenoj reformi [6. jun 1863. i 25. decembar 1865.] – Elen Vajt je počela raspravljati o pitanjima koja se odnose na seks. Konstatacije u kasnijim godinama omogućile su određenu elaboraciju. Vezano za seksualno opštenje u braku ona je upotrebljavala termine kao «prednost bračnog odnosa», «prednost porodičnog odnosa», «seksualne privilegije».

Da bi stekli tačan i uravnotežen koncept učenja Elen Vajt na ovom delikatnom polju, potrebno je složiti konstataciju na konstataciju. Takođe treba posvetiti pažnju značenju upotrijebljenih riječi.

S vremena na vrijeme koriste se termini kao «strast» i «sklonosti». Oni se često opisuju riječima kao *niske, životinjske, bludne, izopačene, pokvarene*. Ti snažni izrazi mogu neke čitaoce navesti na pretpostavku da se svaka strast *osuđuje* i da je svaka seksualna aktivnost zla. Sledeći navodi teško bi mogli poduprijeti tako nešto:

Bog ne samo što zahtijeva od vas da kontrolišete svoje misli, već i takođe strasti i sklonosti....

Strast i naklonost su moćni činiooci.... Odlučno kontrolišite svoje misli, svoje strasti i svoje sklonosti.

219

Nemojte ih unižavati u službi pohoti. Uzdižite ih [strasti i sklonosti] u čistoći, posvetite ih Bogu. – 2T 561, 562 (1870)

Sve životinjske sklonosti moraju se podrediti višim silama uma. – MS 1, 1888 (AH 128)

U istom kontekstu u kojem se neki od tih snažnih termina vezanih za pomenuti predmet koriste, ona ističe da se strasti moraju kontrolisati onim što je ona nazvala «višim, plemenitijim silama», «razumom», «moralnom suzdržljivošću» i «moralnim sposobnostima». Ona piše o umjerenosti i suzdržavanju i izbjegavanju pretjerivanja. U braku te strasti zajedničke svim ljudskim bićima moraju se podrediti kontroli, njima se mora upravljati. Zapazite opet:

Oni koji bračni odnos smatraju jednom od Božjih svetih ustanova, zaštićenu Njegovim svetim propisom, kontrolisaće se nalogima razuma. – HL, No. 2, p. 48

Vrlo je malo onih koji osjećaju da je vjerska dužnost vladati svojim strastima.... Bračni zavjet pokriva grijeh najcrnje boje.... Zdravlje i život se žrtvuju na oltaru niske strasti. Više, plemenitije sile dovode se u potčinjenost životinjskim sklonostima.... Ljubav je čisto i sveto načelo; ali bludna strast ne dopušta ograničenja i ne sluša naloge ili se da kontrolisati razumom. – 2T 472, 473 (1870).

Ona piše o bračnom odnosu kao o «svetoj ustanovi» koja se može «izopačiti». Ona govori o «seksualnim privilegijama» koje se «zloupotrebljavaju». Još jedanput, strast se ne osuđuje, već i samo «niska» i «bludna» strast. I vrijedno je zapažanja da Elen Vajt slika bračnu intimu kao «privilegiju». Iako je upozoravala protiv velikog dijela seksualnog ponašanja u braku, ona je pisala o trenucima kad ljubav omeđena odgovarajućom uzdržljivošću može biti «nesputana». Sledeća tvrdnja vrijedna je pažljivog razmatranja:

Što se tiče braka, rekla bih, čitajte Riječ Božju. Čak i u ovom vremenu, poslednjim danima istorije ovoga svijeta, sklapaju se brakovi među adventistima sedmog dana.... Mi, kao narod, nikad nijesmo zabranjivali brak, osim u slučajevima gdje su postojali očigledni razlozi da bi brak bio bijeda za obje strane. A čak i tada, samo smo molili i savjetovali. – Lt 60, 1900.

Jednom kad su zbog zahtjeva djela u koje su ona i njen muž bili uključeni i dijelilo ih pola kontinenta, ona se u pismu povjerila Jakovu:

Mi svakodnevno osjećamo najozbiljniju želju za svetijom blizinom Bogu. Ovo je moja molitva kad liježem, kad se budim noću, i kad ujutru ustajem: bliže, sve bliže, o Bože moj....

220

Spavam sama. Ovo je izgleda Marijina prednost koliko i moja. Znam da imam više prilike za razmišljanje i molitvu. Cijelo svoje biće poklanjam sebi ukoliko nije udostojeno tvog prisustva. Želim dijeliti svoju postelju samo sa tobom. – Lt 6, 1876.

Nikada nije sudjelovala niti opravdavala učenja koja zahtijevaju neku vrstu platonskog bratskog i sestričkog odnosa u braku. Dok je radila sa nekima koji su nametali učenja ove prirode, Elen Vajt je savjetovala protiv nametanja takvih pogleda. Bavljenje time, pisala je ona, otvorilo je put za sotonu da radi «na mašti tako da nečistoća» umjesto čistoće bude rezultat. – Lt 103, 1894.

Za svaku zakonitu, Bogom datu privilegiju, sotona predlaže falsifikat. On nastoji da zamijeni svete, čiste misli nečistim. On bi svetinju bračne ljubavi htio zamijeniti popustljivošću, nevjernošću, neumjerenošću i izopačenošću; seksom prije braka, preljubom, animalizmom u braku i izvan njega i homoseksualnošću. Sve to se spominje u ovom poglavlju. – *Kompilatori*.

## A. POZITIVNO (Riječi ohrabrenja i savjeta)

**Isus i porodični odnos.** – Isus nije nametao celibat na bilo koju klasu ljudi. On nije došao da razori sveti bračni odnos već da ga uzdigne i obnovi do njegove prvobitne svetosti. On je sa zadovoljstvom gledao na porodični odnos gdje vlada sveta i nesebična ljubav. – MS 126, 1903. (AH 121)

On [Hristos] je odredio da se muškarci i žene sjedinjuju u svetom braku, da se podižu porodice čiji će članovi, krunisani čašću, biti priznati kao članovi jedne više porodice. – MH 356 (1905)

**Božja namjera ispunjena u braku.** – Svi koji stupaju u bračni odnos sa svetom namjerom – muž da stekne čistu naklonost ženina srca, žena da omekša i poboljša muževljev karakter i da mu puninu – ispunjavaju Božju namjeru za sebe. – MS 16, 1899 (AH 99)

**Prednost bračnog odnosa.** – Oni [hrišćani koji su u braku] trebaju ozbiljno razmotriti ishod svake privilegije bračnog odnosa, a posvećeno načelo treba biti osnova svih postupaka. – 2T 380 (1870)

[Ona je pisala o] «utvrđenjima koja štite svetu privatnost i privilegije bračnog odnosa». – 2T 90 (1868)

**Vrijeme kad sklonosti mogu biti nesputane.** – Mladalačke sklonosti treba obuzdavati do dolaska perioda kad dovoljna životna dob i iskustvo omoguće dostojanstvo i sigurnost u njihovom nesputavanju. – AM 8, 1864 (MYP 452)

**Opasnost od prelaska sa zakonitog u pretjerivanje.** – Nema ničeg grešnog u samom jedenju ili pijenju ili u braku i stupanju u brak. Bilo je zakonito ženiti se u Nojevo vrijeme, i zakonito je ženiti se sada, ako se ono što je zakonito ispravno tretira i ne prelazi u grešnu neumjerenost....

U Nojevo vrijeme neposvećena, neumjerena ljubav, koja je sama po sebi zakonita ako se pravilno upražnjava, bila je ono što je brak učinilo grešnim pred Bogom. U ovom vijeku svijeta postoje mnogi koji gube svoje duše postajući udubljeni u misli o braku i samom bračnom odnosu....

Bog je namjestio ljude na svijet, i njihova je prednost jesti, piti, trgovati, živjeti u braku i vjenčavati se; ali ovo je sigurno činiti samo u strahu Božjem. Mi treba da živimo na ovom svijetu računajući na vječni svijet. – RH, Sept 25, 1888.

**Brak nije dozvola za oslobađanje bludnih strasti.** – Vrlo je malo onih koji osjećaju da im je vjerska dužnost vladati svojim strastima. Oni su se sjedinili u braku sa objektom svog izbora i zato prosuđuju da brak posvećuje odavanje niskim strastima. Čak i muškarci i žene koji ispovijedaju pobožnost daju slobodu vladavini bludnih strasti i ne pomišljaju da ih Bog smatra odgovornim za rasipanje životne energije, što slabi njihov životni oslonac i iscrpljuje cijeli sistem.

Bračni zavjet pokriva grijeha najcrnje boje. Muškarci i žene koji ispovijedaju pobožnost unižavaju svoja tijela kroz odavanje pokvarenim strastima i na taj način se unizuju ispod nivoa životinja. Oni zloupotrebjavaju moći koje im je Bog dao da ih čuvaju u svetosti i dostojanstvu. Zdravlje i život se žrtvuju na oltaru niskih strasti. Uzvišenije, plemenitije moći se podređuju

životinjskim sklonostima. Oni koji griješe na taj način nijesu upoznati sa ishodom svog kursa. – 2T 472 (1870)

**Osjetljiva ravnoteža između ljubavi i bludne strasti.** – Nije čista ljubav ono što podstiče čovjeka da pravi ženu oruđem u službi svoje pohote. Životinjske strasti su ono što bučno zahtijeva popuštanje.

Kako malo ljudi pokazuje svoju ljubav na način koji opisuje apostol Pavle: «Kao što i Hristos ljubi crkvu, i sebe predade za nju, da je ne ukalja već posveti i očisti... da bude sveta i bez mane» (Efescima 5:25-27). Ovo je osobina ljubavi u bračnom odnosu koji Bog priznaje kao svet.

Ljubav je čisto i sveto načelo, ali bludna strast ne dopušta ograničenja i ne sluša naloge ili se da kontrolisati razumom. Ona je slijepa za posledice; ona ne razmišlja o uzroku i posledici.

Puno žena pati od velikih slabosti i stalnih bolesti zbog nepoštovanja zakona njihovog bića; prirodni zakoni su pogaženi. Muškarci i žene traće nervnu silu mozga izazivanjem na neprirodnu akciju udovoljavanja niskim strastima; a ovaj skriveni monstrum – niska strast – prisvaja nježno ime ljubavi. – 2T 473, 474 (1870)

223 **Ljubav nasuprot strasti prirodnog ljudskog srca.** – Ljubav... nije nerazumna; ona nije slijepa. Ona je čista i sveta. Ali strast tjelesnog srca je nešto sasvim drugo. Dok čista ljubav uključuje Boga u sve svoje planove i u savršenom je skladu sa Duhom Božjim, strast je svojeglava, nagla, nerazumna, nepokorna svakom ograničenju, i od objekta svog izbora pravi idola. U sveukupnom ponašanju onih koji posjeduju pravu ljubav, pokazaće se blagodat Božja. – RH, Sept 25, 1888. (AH 50)

**Pod kontrolom naloga razuma.** – Oni koji bračni odnos smatraju jednom od Božjih svetih ustanova, čuvanu Njegovim svetim propisom, kontrolisaće se nalogima razuma. – HL, No. 2, p. 48, 1865. (2SM 440)

**Očuvati povjerenje unutar svetog porodičnog kruga.** – Oko svake porodice postoji sveti krug koji treba čuvati neprekinutim. Unutar ovog kruga nijedna druga osoba nema prava ući. Neka ni muž ni žena ne dozvoljavaju drugima da dijele povjerenje koje pripada samo njima. – MH 361 (1905)

## B. NEGATIVNO

### (Riječi ograničenja i upozorenja)

**Brak nije zamišljen da pokriva čulnost i unižavajuće navike.** – Bog nikad nije namjeravao da brak pokriva mnoštvo grijeha koji se praktikuju. Čulnost i unižavajuće navike u bračnom odnosu vaspitavaju um i moralni ukus za nemoralne navike izvan bračnog odnosa. – RH, May 24, 1887.

**Seksualna pretjerivanja dovode u opasnost zdravlje i život.** – Nije čista, sveta ljubav koja navodi ženu da zadovoljava životinjske sklonosti svog muža po cijenu zdravlja i života....

Nekad je neophodno ponizno i nježno insistirati, čak i uz rizik njegovog nezadovoljstva, da ona ne može ponižavati svoje tijelo odavanjem seksualnom pretjerivanju. Ona ga treba, na nježan, ljubazan način, podsjetiti da Bog ima primarno i najveće pravo na cijelo njeno biće i da ne može zanemariti to pravo, jer će odgovarati na veliki dan Božji. – 2T 475 (1870)

Seksualno pretjerivanje sigurno će uništiti ljubav prema pobožnim postupcima, oduzeti iz mozga supstancu potrebnu za hranjenje sistema, i najuspješnije iscrpiti vitalnost. – 2T 477 (1870)

**Izopačenost svete ustanove.** – Mnogi misle zato što su stupili u bračni odnos da mogu sebi dopustiti da ih kontrolišu životinjske strasti. Njih vodi sotona, koji ih vara i navodi da izopačuju tu svetu ustanovu. On je veoma zadovoljan niskim nivoom koji zauzimaju njihovi umovi; jer mnogo dobija ovakvim usmjerenjem.

On zna da ako uzbudi niske strasti i održi ih na vlasti, nema nikakvog razloga za brigu u vezi sa njihovim hrišćanskim iskustvom; jer moralne i intelektualne sposobnosti biće podređene, dok će životinjske sklonosti biti predominantne i držati primat; i ove niske strasti jačaće kroz vježbu, dok će plemenitije osobine postajati sve slabije i slabije. – 2T 480 (1870)

**Zloupotreba seksualnih privilegija u braku.** – Kad se gaje i kad im se popušta, životinjske strasti postaju vrlo jake, što je slučaj u ovom vremenu, a neizreciva zla u bračnom životu sigurne su posledice. Umjesto da se unapređuje razum i da on ima moć kontrole, životinjske sklonosti vladaju nad višim i plemenitijim silama dok se ne dovedu u podređenost tim životinjskim sklonostima. Šta je posledica? Osjetljivi ženski organi se štete i obolijevaju; bremenitost više nije sigurna; seksualne privilegije se zloupotrebljavaju.

225

Muškarci kvare vlastita tijela, a žena postaje rđav sluga u njihovim neumjerenim, niskim strastima ukoliko nema straha Božjega pred njihovom očima. Odavanje porivu koji unižava i tijelo i dušu je odlika bračnog života. – MS 14, 1888.

**Prenatalni uticaji.** – Sotona nastoji da izopači umove onih koji se sjedinjuju u braku kako bi mogao utisnuti vlastito mrsko obličje na njihovu djecu....

On može oblikovati njihovo potomstvo mnogo lakše nego je mogao njihove roditelje, jer može tako kontrolisati umove roditelja da preko njih da vlastiti pečat karaktera njihovoj djeci. Na taj način puno djece rađa se sa veoma snažnim životinjskim nagonima, dok su moralne sposobnosti tek neznatno razvijene. Toj djeci potrebna je najpažljivija njega da ispolje, ojačaju i razviju moralne i intelektualne moći, kako bi one mogle preuzeti vođstvo. – 2T 480 (1870)

**Proces izrođavanja.** – Um muškarca ili žene ne prelazi u jednom trenutku iz čistoće i svetosti u izopačenost, pokvarenost i prestup. Potrebno je vrijeme za preobražaj ljudskog u božansko ili izrođavanje onoga što je formirano po obličju Božjemu u okrutno i sotonsko.

Gledanjem mi se mijenjamo. Iako formiran po obličju svog Tvorca, čovjek može tako vaspitati svoj um da grijeh koji je jednom bio odvratan postane ugodan za njega. Kad prestane sa molitvom i straženjem, on prestaje da čuva tvrđavu, srce, i upada u grijeh i zločin. Um se unižava, i nemoguće je uzdići ga iz pokvarenosti dok se vaspitava da porobljava moralne i intelektualne moći i dovodi ih u potčinjenost prljavim strastima.

Mora se voditi stalan rat protiv čulnog uma; i moramo se pomoći profinjavajućim uticajem blagodati Božje, koji će privući um nagore i naviknuti ga da razmišlja o čistim i svetim stvarima. – 2T 478, 479 (1870)

226

**Savjet ženama.** – Tužna srca pišem da žene u ovom vijeku, udate i neudate, suviše često ne čuvaju rezervisanost koja je neophodna. One postupaju kao kokete. One privlače pažnju samaca i oženjenih ljudi, i oni koji su slabi u moralnoj sili biće uhvaćeni u zamku.

Ove stvari, ako se dopuste, umrtvljuju moralne osjećaje i zaslepljuju um tako da prestup ne izgleda grešan. Pobuđuju se misli koje se ne bi javile da je žena čuvala svoj mir u svakoj skromnosti i trezvenosti. Ona sama možda nije imala nezakonitu namjeru ili pobudu, ali je dala podstreka muškarcima koji se kušaju i kojima je potrebna sva pomoć koju mogu dobiti iz druženja sa njima.

Razboritošću, rezervisanošću, ne odavanju slobodama, odbijanjem nedopustivih pažnji, čuvanjem visoke moralne obojenosti i prigodnog dostojanstva, izblegla bi se mnoga zla. – MS 4a, 1885. (AH 331, 332)

**Žene kao kušaći.** – Neće li žene koje ispovijedaju istinu striktno paziti na sebe kako ne bi pružile ni najmanjeg povoda nedopustivoj familijarnosti? One mogu zatvoriti mnoga vrata iskušenju ako se svo vrijeme drže strogo rezervisano i pristojno vladaju. – 5T 596 (1889)

Žene su često kušači. Pretvarajući se na ovaj ili onaj način, one privlače pažnju muškaraca, oženjenih ili neoženjenih, i navode ih da prekrše zakon Božji, upropaste svoju korisnost i dovedu duše u opasnost. – 5T 596 (1889)

**Saosjećajni pastor.** – Budite Božji ljudi, na dobitničkoj strani. Znanje je dostupno svima koji ga žele. Bog je osmislio um da jača, razmišlja dublje, punije, jasnije. Hodite sa Bogom kao Enoh što je činio: *učinite Boga svojim savjetnikom i napredak neće izostati...*

227

Ima ljudi koji tvrde da drže Božje zapovijesti, koji će posjetiti stado pod svojim starateljstvom i navesti neoprezne duše u tok misli koje rezultiraju besramnim slobodama i familijarnostima....

On propovjednik, dok posjećuje porodice, počinje da ispituje tajne njihovog bračnog života. Da li žive srećno sa svojim muževima? Da li se osjećaju necijenjenima? Postoji li sklad u njihovom bračnom životu? I tako se žena koja ništa ne sumnja navodi pomoću ovih zamki pitanja da otvori svoj tajni život, svoja razočarenja, svoje sitne poteškoće i nezadovoljstva, jednom strancu kao što katolici čine pred svojim sveštenicima.

Zatim ovaj saosjećajni pastor otvara poglavlje vlastitog iskustva; da njegova supruga nije bila žena njegovog izbora; da nema istinske srodnosti među njima. On ne voli svoju ženu. Ona nije ispunila njegova očekivanja. Barijera se tako ruši, i žene bivaju zavedene. One vjeruju da im je život jedno veliko razočarenje, a ovaj pastor ima veliko saosjećanje za svoje stado. Podstiče se bolesni sentimentalizam, a um i duša lišavaju se svoje čistote, ako ovaj način rada ne rezultira kršenjem sedme zapovijesti.

Skrivene prljave misli postaju navika, a duša se ranjava i kalja. Jednim činom pogrešne akcije nanosi se ljaga koju ništa ne može oprati do krv Hristova; i ako se od te navike ne okrene sa čvrstom odlučnošću, duša se kvari a potoci koji teku sa tog zaprljanog izvora kvare druge. Njegov uticaj je prokletstvo. Bog će izvjesno uništiti sve one koji nastave sa ovim djelom....

Mi moramo biti uzdignuti, oplemenjeni, posvećeni. Mi možemo imati snagu u Isusu da nadvladamo; ali kad karakter oskudijeva u čistoti, kad grijeh postane dio karaktera, on ima opčinjavajuću silu koja je jednaka otrovnoj čaši pića. Moć samokontrole i razuma nadjačana je navikama koje kaljaju cijelo biće; i ako se produži sa ovom grešnom praksom, mozak slabi, obolijeva i gubi svoju uravnoteženost. – Lt 26d, 1887.

**Muškarci, žene i mladi uvučeni u moralnu izopačenost.** – Moralne opasnosti kojima su svi, i stari i mladi, izloženi neprekidno se povećavaju. Moralna poremećenost, koju nazivamo izopačenost, veoma je rasprostranjena, i muškarci, žene i omladina koji ispovijedaju hrišćanstvo vrše uticaj koji je nizak, čulan, đavolski. – Lt 26d, 1877.

228

Sotona ulaže majstorske napore da uvuče oženjene muškarce i žene, djecu i mlade u nečiste navike. Njegova iskušenja nailaze na prihvatanje u mnogim srcima, zato što nijesu uzdignuta, pročišćena, profinjena i oplemenjena svetom istinom u koju tvrde da vjeruju. Ne mali broj njih su podli i zli u mislima i prosti u razgovoru i ponašanju tako da kad sotonina iskušenja naiđu, oni nemaju moralne sile da ih odbiju i padaju kao lak plijen. – Lt 26d, 1887. (HP 199)

**Koraci naniže.** – Sotonina stalna iskušenja osmišljena su da slabe čovjekovu vlast nad srcem, da potkopaju njegovu moć samokontrole. On navodi čovjeka da pokida veze koje ga spajaju u svetu, srećnu zajednicu sa njegovim Tvorcem.

Zatim, kad se odvoji od Boga, strast preuzima kontrolu nad razumom, poriv nad načelom, i on postaje grešan u mislima i djelima, njegov sud izopačen, razum oslabljen, i potrebna mu je



obnova koja se postiže obnovom u Bogu pravilnim sagledavanjem sebe u svjetlosti Božje Riječi. – Lt 24, 1890.

**Izbjegavati čitanje, gledanje i slušanje nečistote.** – Oni koji ne bi htjeli da padnu kao plijen sotoninih prevara moraju dobro čuvati prilaze duši; oni moraju izbjegavati čitanje, gledanje ili slušanje onoga što sugerise nečiste misli. Ne smije se dopuštati umu da se nasumice bavi svakim predmetom koji neprijatelj duša može predložiti. Srce se mora vjerno stražariti, ili će spoljašnja zla probuditi ona iznutra, a duša će lutati u tami. – AA 518 (1911)

Morate biti vjerni stražari nad svojim očima, ušima, i svim svojim čulima ako želite kontrolisati svoj um i spriječiti da prazne i pokvarene misli ukaljaju vašu dušu. Samo sila milosti može izvršiti ovaj najpoželjniji zadatak. – 2T 561 (1870)

**Jeftini romani i pornografija.** – Nečiste slike imaju štetan uticaj. Romani, koje mnogi strastveno čitaju, imaju za posledicu ukaljanu maštu.

Na autima, često se nude na prodaju fotografije žena u obnaženom stanju. Ove odvratne slike takođe se nalaze u salonima doseljenika (fotografskim studijima), i vješaju se na zidove onih koji se bave gravurom. Ovo je vrijeme kad pokvarenost kipti svugdje.

Žudnja oka i pokvarene strasti pobuđuju se gladanjem i čitanjem... Um nalazi zadovoljstvo u posmatranju prizora koji pokreću niske strasti. Ovi zli prizori, koji se vide kroz uprljanu maštu, kvare moral i pripremaju obmanuta, zalučena bića da daju slobodu vladavini bludnih strasti. Zatim slijede grijesi i prestupi koji vuku bića formirana po Božjem obličju naniže do nivoa sa zvijerima, gurajući ih na kraju u propast. Izbjegavajte čitanje i gledanje onoga što sugerise nečiste misli. Kultivišite moralne i intelektualne moći. – 2T 410 (1870)

**Um odlučujući faktor.** – Pavle je rekao: «Svojim umom služim zakonu Božjem». Zamračite li ovaj um kroz odavanje životinjskim prohtjevima i strastima, moralne moći slabe tako da se sveto i obično stavlja u istu ravan. – Lt 2, 1873.

**Masturbacija.** – Mladi i djeca oba pola obuzeti su moralnim sknavljenjem [masturbacijom] i upražnjavaju ovu odvratnu, po dušu i tijelo pogubnu naviku.

Mnogi hrišćani po imenu tako su paralisani ovom istom navikom da se njihova osjetila ne mogu pokrenuti da shvate da je to grijeh, i to će ako se nastavi sigurno rezultirati konačnim brodolomom tijela i uma. Čovjek, najplemenitije biće na zemlji, stvoren po Božjem obličju, preobražava se u zvijer! On pravi sebe prostim i pokvarenim.

Svaki hrišćanin mora naučiti da obuzdava svoje strasti i kontroliše se načelom. Ukoliko ne čini tako, on nije vrijedan hrišćanskog imena.

Neki istaknuti hrišćani ne razumiju grijeh masturbacije\* (self-abuse u originalu – prim. prev.) i njegove sigurne posledice. Dugo utvrđivana navika je oslijepila njihovo razumijevanje. Oni ne shvataju veliku grešnost ovog unižavajućeg grijeha koji slabi sistem i razara nervnu moć mozga.

Moralno načelo je veoma slabo kad se sukobi sa ustaljenom navikom. Svečane poruke sa neba ne mogu snažnije uticati na srce koje nije utvrđeno protiv odavanja ovoj unižavajućoj navici. Osjetljivi moždani nervi gube svoju zdravu obojenost usled patološkog uzbuđivanja da se zadovolji neprirodna želja za čulnom podatljivošću. Nervni mozga koji saobraćaju sa cijelim sistemom su jedino sredstvo preko kojeg Nebo može opštiti sa čovjekom i dotaći njegov unutrašnji život.

---

\* NAPOMENA: Autor opširno obrađuje ovaj predmet u drugoj knjizi *Svjedočanstava*, str. 346-353, 480-482, i u štampanom pamfletu *Poziv majkama (An Appeal to Mothers)*, 1864. Vidi *Podizanje djeteta (Child Guidance)*, XVII dio, «Čuvanje moralnog integriteta», str. 439-468, radi sveobuhvatnog uvida u ovaj predmet izvučenog iz svih objavljenih i neobjavljenih izvora. – Kompilatori.

Što god da remeti cirkulaciju električnih struja u nervnom sistemu smanjuje snagu vitalnih moći, a posledica je odumiranje senzibiliteta uma. – 2T 347 (1870)

231

Neka djeca počinju upražnjavati samoskrnavljenje u djetinjstvu; i kako godine odmiču bludne strasti rastu sa njihovim rastom i jačaju sa njihovom snagom. Njihovi umovi su nemirni. Djevojčice žele društvo dječaka, a dječaci djevojčica. Njihovo vladanje nije suzdržljivo i skromno. Oni su drski i nametljivi i dozvoljavaju sebi nepristojne slobode. Navika masturbacije unizila je njihove umove i ukaljala njihove duše. – 2T 481 (1870)

**Seksualna aktivnost prije braka (savjet jednom mladom adventisti sedmog dana).** – Mali broj iskušenja je opasnije i fatalnije za mlade ljude od kušanja na blud, i ništa se tako određeno neće pokazati pogubnim za dušu i tijelo, ako mu se popušta, za vrijeme i za vječnost....

Bio si mi pokazan u njenom [N] društvu u noćnim satima; ti najbolje znaš na koji način su provedeni ti časovi. Pozvao si se na mene da kažem da li si prekršio Božje zapovijesti. Pitam te, nijesi li ih prekršio?

Kako ste provodili vrijeme zajedno iz noći u noć? Da li su tvoj stav, tvoj odnos, tvoje sklonosti bile takve da bi poželio da se sve ubilježi u nebeske knjige? Vidjela sam i čula stvari od kojih bi anđeli pocrvenjeli.... Nijedan mladić ne bi trebao činiti to što si ti uradio N, ukoliko nije oženjen njome; a bila sam veoma iznenađena kad sam vidjela da ovo pitanje nijesi dobro shvatio.

Razlog zašto ti sada pišem je molba da duše svoje radi više ne popuštaš iskušenju. Prekini tu čaroliju koja se kao noćna mora nadnijela nad tobom. Otrgni se sada i zauvijek, ako imaš ikakvu želju za Božjom naklonošću...

Te noći proveo si sate u njenom društvu zato što ste oboje bili zalučeni. U ime Gospodnje, prestani se udvarati N ili je oženi.... Mogao si je oženiti kao što si bio u njenom društvu i ponašati se kako se samo muškarac i žena trebaju ponašati jedno prema drugom....

Ako u svom životu želiš uživati u društvu N kao što to sada izgleda i biti fasciniran time, zašto ne istupiš korak dalje od ovoga koji si već preduzeo i učiniš sebe njenim zakonitim zaštitnikom i stekneš nesporno pravo posvećivanja sati koje pretpostavljaš njenom društvu? Tvoji postupci i razgovori su uvredljivi za Boga. – Lt 3, 1879.

232

**Homoseksualnost – naročiti grijeh Sodoma.** – Mi nijesmo neupućeni u pad Sodoma zbog pokvarenosti njegovih žitelja. Prorok ovdje [Jezekilj 16:49] ukazuje na određena zla koja su dovela do razuzdanosti morala. Mi vidimo da ti isti grijesi postoje sada na svijetu koji su bili u Sodomu i koji su navukli na njega gnjev Božji, sve do njegovog konačnog uništenja. – HR, July, 1873. (4BC 1161)

**Grijesi pretpotopne generacije i Sodoma u porastu.** – Svugdje se vide ljudske olupine, zanemareni porodični oltari, razbijene porodice. Prisutno je čudno napuštanje načela, snižavanje moralnih standarda; grijesi brzo narastaju koji su prouzrokovali izlivanje Božjih sudova na zemlju u Potopu i uništenje Sodoma ognjem. – 5T 601 (1889)

**Osvajanje današnje crkve.** – Nečistota je danas široko rasprostranjena, čak i među onima koji se izjašnjavaju kao Hristovi sledbenici. Strast se ne obuzdava; životinjske sklonosti zadobijaju snagu kroz udovoljavanje, dok moralne moći neprekidno slabe....

Grijesi koji su uništili pretpotopnu generaciju i gradove iz te ravnice postoje i danas – ne samo u neznabožačkim zemljama, niti isključivo među popularnim zagovornicima hrišćanstva – već i kod nekih koji se izjašnjavaju kao čekaoci dolaska Sina čovječijega. Kad bi vam Bog pokazao ove grijeha kao što izgledaju u Njegovim očima, bili biste ispunjeni stidom i užasom. – 5T 218 (1882)

**Zatvaranje očiju pred svjetlošću.** – Odavanje niskim strastima navešće mnoge da zatvore oči pred svjetlošću, jer se plaše da će vidjeti grijeha koje ne žele da napuste. Svi mogu vidjeti ako hoće. Ako izabiraju rađe tamu nego svjetlost, njihov prestup neće biti ništa manji.

Zašto muškarci i žene ne čitaju i ne upoznaju se sa onim što se toliko tiče njihove fizičke, intelektualne i moralne snage? Bog vam je dao život da se brinite za njega i održavate ga u najboljem stanju za Njegovu službu i slavu. Vaša tijela nijesu vaše vlasništvo. – 2T 352 (1885)

## C. RAVNOTEŽA I POBJEDA

(Riječi obećanja i nade)

**Iskreno pokajanje i odlučan napor neophodni.** – Oni koji kvare vlastita tijela ne mogu uživati naklonost Božju dok se iskreno ne pokaju, sprovedu cjelovitu reformu, i savršenu svetost u strahu Gospodnjemu. – AM 29 (1864)

Jedina nada za one koji upražnjavaju zle navike je da ih zauvijek ostave ako pridaju ikakvu vrijednost sadašnjem zdravlju i budućem spasenju. Kad se ovim navikama popušta dugo vremena, potreban je odlučan napor da se odbije iskušenje i odbaci iskvarena popustljivost. – AM 27 (1864)

**Kontrolisati maštu.** – Mašta se mora odlučno i stalno kontrolisati kako bi se strasti i sklonosti potčinjavale razumu, savjesti i karakteru. – 2T 562 (1870)

**Podređeni Božjoj volji.** – Svako ko ima ikakvog pravog osjećaja što znači biti hrišćanin zna da su Hristovi sledbenici pod obavezom kao Njegovi učenici da dovedu sve svoje strasti, sve fizičke moći i mentalne sposobnosti u savršenu pokornost Njegovoj volji. Oni kojima gospo-dare strasti ne mogu biti Hristovi sledbenici. Oni su se previše posvetili službi svom gospodararu, začetniku svakoga zla, da bi napustili svoje pokvarene navike i izabrali službu Hristu. – AM 9, 10, 1864. (CG 445, 446)

**Misli krucijalni faktor.** – Nečiste misli vode u nečista djela. Ako je Hristos tema razmatranja, misli će biti potpuno odvojene od svakog predmeta koji bi vodio u nečista djela. Um će ojačati baveći se uzvišenim predmetima. Ako se vježba da se drži kanala čistote i svetosti, postaće zdrav i svjež. Ako se vježba da se bavi duhovnim temama, prirodno će stremiti u tom pravcu. Ali ova privrženost misli nebeskom ne može se steći bez ispoljavanja vjere u Boga i ozbiljnog, poniznog oslanjanja na Njega za snagu i milost koje će biti dovoljne za sve potrebe. – 2T 408 (1870)

**Grijeh fantaziranja.** – Vi ste odgovorni Bogu za svoje misli. Kad se odajete praznom maštanju, dopuštajući svom umu da se bavi nečistim predmetima, vi ste, u izvjesnoj mjeri, krivi pred Bogom kao da su vaše misli sprovedene u djelo. Sve što sprečava to djelo je nedostatak prilike. – 2T 561 (1870)

**Dovesti misli pod kontrolu.** – Vi trebate kontrolisati svoje misli. To neće biti lak zadatak; vi ga ne možete izvršiti bez temeljnog i ozbiljnog napora....

Ne samo da Bog zahtijeva da kontrolišete svoje misli, već i svoje strasti i sklonosti. Vaše spasenje zavisi od toga kako se upravljate prema tim stvarima. Strast i sklonost su moćni činiooci. Kad se pogrešno primijene, kad djeluju kroz pogrešne pobude, kad se stave na pogrešno mjesto, u stanju su da proizvedu vašu propast i ostave vas kao bijednu olupinu, bez Boga i bez nade. – 2T 561 (1870)

**Skrivene misli postaju navika.** – Skrivene prljave misli postaju navika, a duša se ranjava i kalja. Jednim činom pogrešne akcije nanijeta je ljaga koju ništa ne može sprati do krvi Hristove; i ako se



ta navika ne napusti sa čvrstom odlučnošću, duša se kvari, a potoci koji teku sa tog zagađenog izvora kvare druge. – Lt 26d, 1887. (HP 197)

**Pravilno kontrolisane misli.** – Mi moramo pridati veliku važnost ispravnom kontrolisanju svojih misli, jer takva kontrola priprema um i dušu da skladno rade za Tvorca. Neophodno je da radi svoga mira i sreće u ovom životu da svoje misli usmjerimo na Hrista. Čovjek je ono što misli o sebi. Naš napredak u moralnoj čistoti zavisi o pravilnom mišljenju i ispravnom postupanju....

Zle misli razaraju dušu. Preobražavajuća sila Božja mijenja srce, profinjuje i očičava misli. Ukoliko se ne učini odlučan napor da se misli zadrže usmjerene na Hrista, blagodat se ne može otkriti u životu. Um se mora uključiti u duhovnu blagodat. Svaka misao mora se dovesti u poslušnost Hristu. Svaka navika mora se dovesti pod Božju kontrolu.

Nama je potreban stalan osjećaj oplemenjujuće sile čistih misli i spoznaja o štetnom uticaju zlih misli. Usmjerimo svoje misli na ono što je sveto. Neka one budu čiste i iskrene, jer jedina sigurnost za dušu je ispravno razmišljanje. Mi moramo koristiti svako sredstvo koje nam je Bog ostavio dostupnim za vladanje i kultivaciju svojih misli. Moramo dovesti svoje umove u sklad sa Njegovim umom. Njegova istina će nas posvetiti, tijelo i dušu i duh, i bićemo osposobljeni da se uzdignemo iznad iskušenja. – Lt 123, 1904. (HP 164)

**Ishrana važan faktor.** – Ne može se previše naglasiti da što god se unosi u želudac utiče ne samo na tijelo već konačno i na um. Teška i nadražujuća hrana uzrujava krv, uzbuđuje nervni sistem i često otupljuje moralnu osjetljivost tako da se razum i savjest preopterećuju bludim porivima. Teško je, i često gotovo nemoguće, za onoga ko je neumjeren u ishrani da ispoljava strpljenje i samokontrolu. – CTBH 134, 1890. (CG 461)

**Meso podstiče i jača niske strasti.** – Meso se ne treba postavljati pred našu djecu. Njegov uticaj podstiče i jača niske strasti, i ima tendenciju umrtvljavanja moralnih moći. Žitarice i voće pripremljeni bez manoća i u što prirodnijem stanju treba da budu hrana na stolovima svih koji polažu pravo na pripremu za prenošenje na nebo. Što je hrana manje nadražujuća, strasti se lakše mogu kontrolisati. Zadovoljavanje ukusa ne treba smatrati nezavisnim od fizičkog, intelektualnog ili moralnog zdravlja. – 2T 352 (1869)

**Umoriti iskušenje.** – Niske strasti imaju svoje sjedište u tijelu i djeluju kroz njega. Riječi tijelo ili tjelesno ili bludne strasti podrazumijevaju nisku, pokvarenu prirodu; tijelo samo od sebe ne može djelovati nasuprot volji Božjoj. Zapovijedeno nam je da raspnemo tijelo, sa sklonostima i strastima. Kako da to učinimo? Hoćemo li tijelo staviti na muke? Ne; već usmrtiti kušanje na grijeh.

Pokvarene misli treba isključiti. Svaka misao mora se dovesti u pokornost Isusu Hristu. Životinjske sklonosti moraju se potčiniti uzvišenijim moćima duše. Božja ljubav moras nadmoćno vladati; Hristos mora zauzeti nepodijeljen presto. Naša tijela moraju se posmatrati kao Njegovo vlasništvo. Udovi tijela moraju postati oruđa pravednosti. – MS 1, 1888. (AH 127, 128)

**Zamijeniti nečiste sugestije čistim, uzvišenim mislima.** – Um se mora zadržavati u razmišljanju o čistim i svetim predmetima. Nečiste sugestije moraju se smjesta otjerati, a primiti čiste, uzvišene misli, sveto razmatranje, stičući pri tom sve više i više znanja o Bogu vježbanjem uma u razmišljanju o nebeskom. Bog ima jednostavna sredstva otvorena za svaki pojedinačan slučaj, dovoljna da osiguraju veliki cilj, spasenje duše.

Riješite da dostignete visok i svet standard; postavite visoko svoj cilj; radite sa ozbiljnom namjerom, kao što je činio Danilo, postojano, odlučno, i ništa što neprijatelj može učiniti neće spriječiti vaš napredak. I pored neprilika, promjena, poteškoća, možete stalno napredovati u mentalnoj svježini i moralnoj sili. – Lt 26d, 1887. (HP 197)

**Ne stvarajte opasnost.** – Svaka nesveta strast mora se držati pod kontrolu posvećenog razuma kroz milost koju je Bog obilno dao u svakoj nuždi. Ali neka se ne čini nikakva priprema u stvaranju nužde, neka se ne stavlja dobrovoljno u položaj gdje će biti napadan iskušenjem, i neka ne pruža ni najmanju priliku drugima da misle kako je kriv za nepromišljenost. – Lt 18, 1891.

**Držati se dalje od ivice ponora.** – Ne gledajte koliko blizu možete hoditi ivicom ponora i biti bezbjedni. Izbjegnite prvo približavanje opasnosti. Sa interesima duše ne može se igrati. Vaš kapital je vaš karakter. Čuvajte ga kao zlatnu riznicu. Moralna čistota, samopoštovanje, snažna sila otpora, moraju se odlučno i neprekidno paziti....

Neka niko ne misli da može pobijediti bez Božje pomoći. Vi morate imati energiju, snagu, moć unutrašnjeg života razvijene u sebi. Tada ćete donijeti plodove pobožnosti i snažnu nesklonost poroku. Morate se neprekidno truditi da uzmičete od zemaljskog, od jeftinog razgovora, od svega čulnog, i težite plemenitosti duše i čistom i neukaljanom karakteru. Vaše ime može se očuvati tako čistim da ga je nemoguće povezati sa bilo čim nepoštenim ili napravednim već će ga poštovati sve dobro i čisto, i moći će da bude napisano u Jagnjetovoj knjizi života. – MS 4a, 1885. (MM 143, 144)

**Um pod kontrolom sotone ili Hrista.** – Kad um nije pod direktnim uticajem Duha Božjeg, sotona ga može oblikovati po svom nahođenju. Sve snage razuma koje kontroliše on će oskrnaviti. On je direktno suprotavljen Bogu u svojim ukusima, pogledima, prednostima, simpatijama i antipatijama, izboru stvari i ciljeva; nema ljubavi prema onome što Bog voli ili odobrava, već uživa u onome što On prezire....

Ako Hristos boravi u srcu, On će biti u svim našim mislima. Naša najdublja razmišljanja biće u Njemu, Njegovoj ljubavi, Njegovoj čistoti. On će ispuniti sve kutke uma. Naše sklonosti grupisaće se oko Isusa. Sve naše nade i očekivanja biće udružene sa Njim. Život koji sada živimo mi živimo vjerom u Sina Božjeg, čekajući i želeći Njegovu pojavu, i to će biti najveća radost duše. On će biti kruna naše radosti. – Lt 8, 1891. (HP 163)

**Doživotna budnost.** – Sve dok život traje postoji potreba straženja nad sklonostima i strastima sa čvrstom namjerom. Postoji unutrašnja pokvarenost, postoje spoljašnja iskušenja, i gdje god djelo Božje napreduje, sotona planira da tako uredi okolnosti da iskušenje dođe sa nadmoćnom silom na dušu. Mi možemo biti sigurni u svakom trenutku samo kad se oslanjamo na Boga, dok je život sakriven sa Hristom u Bogu. – Lt 8b, 1891. (2BC 1032)

**Bog priprema jedan narod.** – Božji narod ne samo da mora poznavati Njegovu volju, već i tvoriti. Mnogi od onih koji znaju istinu biće izrešetani zato što nijesu bili posvećeni njome. Istina se mora useliti u njihova srca, posvećujući ih i čisteći od svake svjetovnosti i čulnosti u najprivatnijem životu. Hram duše mora biti očišćen. Svaki tajni akt je kao da smo u prisutnosti Boga i svetih anđela, kao da je sve otvoreno pred Bogom, i od Njega ništa ne može biti skriveno....

Bog očišćava jedan narod da ima čiste ruke i čista srca kad stane pred Njim na sudu. Standard se mora uzdignuti, mašta očistiti, zaludenost natiskana oko unižavajućih navika mora se ostaviti, a duša uzdići ka čistim mislima, svetim navikama. Svi oni koji će izdržati probu koja je upravo pred nama biće sudionici u božanskoj prirodi, umakavši, a ne učestvujući u, pokvarenostima koje su na svijetu kroz blud. – RH, May 24, 1887.